

АНОТАЦІЯ

Лисенко В. В. Літургія святого Іоанна Золотоустого *C-dur* Артемія Веделя у контексті проблем веделезнавства: джерелознавчий, стильовий та виконавський аспекти. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису

Наукове обґрунтування творчого мистецького проекту на здобуття наукового ступеня доктора мистецтв за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» (галузь знань 02 «Культура і мистецтво»). – Національна музична академія імені П. І. Чайковського, Міністерство культури та інформаційної політики України, Київ, 2023.

Зміст анотації. Артемій Ведель належить до видатної плеяди українських композиторів останньої третини XVIII століття, творча спадщина яких справила могутній вплив не лише на розвиток вітчизняної духовної музики свого часу, а й на творчість композиторів митців XIX – XX ст. З огляду на це особливий інтерес для дослідника становить аналіз літургійної творчості А. Веделя, який дає змогу з'ясувати роль та значення цього жанрового напрямку в творчості композитора, в історії вітчизняної музичної культури в цілому. Саме цим обмовлена **актуальність** даного дослідження, яке дозволить простежити та обґрунтувати особливості мистецького трактування сакральної творчості А. Веделя та художньо-виконавської інтерпретації його мистецької спадщини. Вивчення та осмислення вітчизняної хорової музики XVIII століття на прикладі літургійної творчості А. Веделя, і зокрема його Літургії *C-dur*, являє собою значний науковий інтерес, оскільки відкриває можливості для з'ясування важливих закономірностей, що окреслили еволюційний вектор національної православної духовної музики на її основних ключових етапах.

Мета наукового обґрунтування полягає в тому, щоб проаналізувати *особливості художньої інтерпретації Літургії C-dur* під кутом зору джерелознавчого, стильового та виконавського аспектів *веделезнавчої проблематики*

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що в ньому: змістовно охарактеризовано сакральну творчість А. Веделя, як мистецький феномен духовної музики XVIII століття; досліджено жанрово – стильові засади сакральної творчості митця; окреслено закономірності, які простежуються в літургійній творчості А. Веделя; виявлено особливості творчого відображення релігійних настроїв та використання композиційних вокально-хорових засобів в літургійній творчості А. Веделя; запропонована оригінальна художня концепція концертно-виконавської інтерпретації презентації Літургії Артемія Веделя C-dur з перспективою її творчого застосування в процесі урочистої публічної презентації в рамках «світової прем'єри» вказаного твору. *Практичне значення* дослідження полягає в тому, що в ньому дисертант прагне обґрунтувати *інтерпретаційний алгоритм* виконання літургійної творчості А. Веделя, який, на його думку, найбільш оптимально відповідає авторській мистецькій концепції. Вказаний інтерпретаційний алгоритм прояснює для самого диригента-хормейстера та артистів-виконавців мистецьку сутність духовної стилістики композитора, даючи змогу збагнути засоби музичної виразності, притаманні їй засади сюжетної програмності, а також арсенал композиційних вокально-хорових засобів, екстрапольованих в площину релігійно-мистецького світобачення митця. Матеріал даного дослідження може бути різнобічно застосовано в площині сучасної музично-педагогічної та виконавської практики.

Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. У вступі сформульовано мету й завдання, наукову новизну та методологічні параметри дослідження. У роботі

змістовно окреслено новизну, визначено підходи до вирішення завдань, визначених у вступному розділі. У висновках узагальнено результати проведеної наукової роботи.

Ключові слова: сакрально-музична творчість А. Веделя, літургії *C-dur* і *Es-dur* компаративно-текстологічний аналіз, жанрово-стильові риси, сучасне українське хорове виконавство

ANNOTATION

Lysenko V. V. The Liturgy of Saint John Chrysostom in C major by Artemiy Vedel in the context of Vedel studies: source analysis, stylistic aspects, and performance considerations. – Qualification research work in manuscript form.

Scientific justification of the creative artistic project for obtaining a doctoral degree in the field of 025 "Musical Arts" (knowledge area 02 "Culture and Arts"). – P. I. Tchaikovsky National Music Academy, Ministry of Culture and Information Policy of Ukraine, Kyiv, 2023.

Annotation Contents. Artemiy Vedel belongs to the prominent group of Ukrainian composers of the late 18th century, whose creative legacy had a significant influence not only on the development of domestic sacred music of his time but also on the works of composers and artists of the 19th and 20th centuries. Given this, the analysis of A. Vedel's liturgical creativity becomes of special interest to the researcher, as it allows for understanding the role and significance of this genre in the composer's oeuvre and in the history of Ukrainian musical culture as a whole. The relevance of this study is thus justified, as it enables the exploration and substantiation of the artistic interpretation of A. Vedel's sacred compositions and the artistic-performative interpretation of his artistic heritage. The study and comprehension of Ukrainian choral music of the

18th century through the lens of A. Vedel's liturgical works, particularly his Liturgy in C major, present significant scientific interest by revealing important patterns that shaped the evolutionary trajectory of national Orthodox sacred music during its key stages.

The aim of the scientific justification is to analyze the specific aspects of the artistic interpretation of the Liturgy in C major from the perspective of source analysis, stylistic considerations, and performance aspects within Vedel studies.

The scientific novelty of the research lies in the following aspects: providing a comprehensive characterization of A. Vedel's sacred compositions as an artistic phenomenon in the realm of 18th-century sacred music; investigating genre and stylistic principles in the sacred creativity of the artist; identifying patterns within A. Vedel's liturgical compositions; uncovering the unique artistic representation of religious sentiments and the use of compositional vocal-choral techniques in A. Vedel's liturgical works; proposing an original artistic concept for the concert-performance interpretation and presentation of Artemiy Vedel's C major Liturgy with the perspective of its creative application in the context of a "world premiere." *The practical significance of the research* lies in the development of *an interpretative algorithm* for performing A. Vedel's liturgical compositions, which, according to the author, optimally aligns with the composer's artistic concept. This interpretative algorithm clarifies the artistic essence of the composer's spiritual stylistics, allowing conductors and performers to grasp the nuances of musical expressiveness, the principles of narrative programmaticism, and the arsenal of compositional vocal-choral techniques extrapolated into the realm of religious-artistic worldview. The material of this research can be multifacetedly applied in the context of contemporary music education and performance practice.

The work consists of an introduction, two chapters, conclusions, a list of used sources, and appendices. In the introduction, the research's objectives,

scientific novelty, and methodological parameters are formulated. Throughout the work, the novelty is substantiated, approaches to solving the tasks outlined in the introductory section are identified, and in the conclusions, the results of the conducted research are summarized.

Keywords: sacred musical creativity of A. Vedel, comparative-textological analysis of C major and E-flat major liturgies, genre-stylistic features, contemporary Ukrainian choral performance.

